

Kulturarv

Prosjektet Gjerdeløa av Marianne Heske: [Kunstsiloen](#)

Grim skole, 10. trinn
Temahefte nr. 4
Uke 4 - 10

Temaintroduksjon

Skolen skal gi elevene historisk og kulturell innsikt og forankring, og bidra til at hver elev kan ivareta og utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap.

Innsikt i vår historie og kultur er viktig for utvikling av elevenes identitet og skaper tilhørighet til samfunnet. Elevene skal lære å kjenne de verdiene og tradisjonene som bidrar til å samle mennesker. Arv, religion og tradisjon er en viktig del av landets samlede kulturarv og har spilt en sentral rolle for utvikling av vårt demokrati. Den samiske kulturarven er en del av kulturarven i Norge. Vår felles kulturarv har utviklet seg gjennom historien og skal forvaltes av nålevende og kommende generasjoner.

Felles referanserammer er viktig for den enkeltes tilhørighet til samfunnet. Dette skaper samhold og forankrer den enkeltes identitet i et større fellesskap og i en historisk sammenheng. En felles ramme gir og skal gi rom for mangfold, og elevene skal få innsikt i hvordan vi lever sammen med ulike perspektiver, holdninger og livsanskuelser. De erfaringene elevene får i møte med ulike kulturuttrykk og tradisjoner, bidrar til å forme deres identitet. Et godt samfunn er tuftet på et inkluderende og mangfoldig fellesskap.

Tverrfaglig oppgave

UKE SEX

Vi bruker uke 6 til å prate og lære om seksuell helse, graviditet, fosterutvikling, abort, prevensjon, lover og regler, porno og andre aktuelle spørsmål som elevene er opptatt av.

Vi oppfordrer elevene til å stille mange spørsmål og å bidra i klasseseksjoner.

[illegible]

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- Reflektere over tema og formål i <i>Et dukkehjem</i> og sette den inn i kontekst
	Aktiviteter	Vi blir kjent med skuespillet <i>Et dukkehjem</i> , av Henrik Ibsen. Vi leser utdrag fra teksten, og jobber med oppgaver knyttet til litteraturhistorisk kontekst og vår egen samtid. Ibsen og Et dukkehjem Fjernsynsteatret: Et dukkehjem - NRK TV
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- kunne samtale om sentrale trekk ved de to litterære periodene og om verkene Karen, Karens jul og <i>Et dukkehjem</i>
	Aktiviteter	Fagsamtale om realisme og naturalisme. Gruppearbeid. Fagsamtaleoppgave, realisme og naturalisme
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Uke sex: Samisk kultur.
	Aktiviteter	Vi leser Rønnaug Kleivas novelle “Kven sin kropp er dette?”. Denne ligger på delte disker, og har tilhørende oppgaver. Bruk analysehjelpen på side 411 i Tekster 4. Kven sin kropp er dette?
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Eleven skal kunne reflektere over hvordan digitale plattformer kan legge til rette for betydningsfulle relasjoner, og drøfte forskjeller og likheter mellom livene vi lever fysisk og digitalt.
	Aktiviteter	Ser dokumentaren <i>Ibelin</i> (2024) Strømmes på Netflix og VG.
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	Leseprojekt. Klassen leser en ungdomsroman sammen. Refleksjonsoppgaver
10	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	Leseprojekt. Klassen leser en ungdomsroman sammen. Refleksjonsoppgaver
11	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	Leseprojekt. Klassen leser en ungdomsroman sammen. Refleksjonsoppgaver
Vurdering:		Muntlig i form av fagsamtalen om realisme og naturalisme innen norsk litteraturhistorie. Skriftlig / muntlig vurdering av leseloggen i leseprosjektet.

Forslag til bøker i "Leseprosjekt": [Eit anna blick](#), [Så vakker du er](#), [Nedteljing](#)

Kompetansemål:

- sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid,
- utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon
- beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- Lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkelmidler
- Bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer
- Informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium

ENGELSK

Hva betyr temaet kulturarv i engelsk: I engelskfaget handler kulturarv (*cultural heritage*) om å forstå de historiske, sosiale og kunstneriske røttene til de engelskspråklige landene. Det handler ikke bare om gamle bygninger, men om hvordan fortiden former måten folk snakker, skriver og tenker på i dag.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-Forklare hvorfor Black Lives Matter-bevegelsen oppsto og hvilket hovedmål bevegelsen har
	Aktiviteter	Civil Rights Movement Black Lives Matter Read All American Boys
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-Forberede fagsamtale om roman -Fortelle om oppbygning, struktur, plot og litterære virkemidler i en roman.
	Aktiviteter	
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-Gjennomføre en fagsamtale i gruppe som viser innsikt i en roman vi har lest
	Aktiviteter	Fagsamtale
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-Skaffe meg oversikt over min rolle og forståelse av historien i dette rollespillet -ha kjennskap til ressursene knyttet til rollespillet. Link
	Aktiviteter	Oppstart rollespill, evt bruk av digitalt rollespillapp fra BRUK
8	Vinterferie	
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-Sette meg inn i historisk kontekst rundt borgerkrigen i USA
	Aktiviteter	Powerpoint om bakgrunn
10	Læringsmål	-Gjennomføre fraksjonsmøter og andre oppgaver i rollespillet

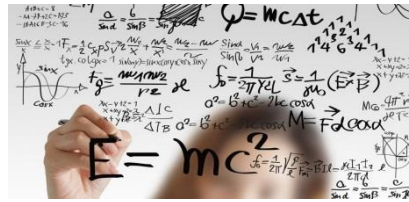
	<i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	Faksjonene arrangerer ulike møter
11	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-Delta på gjennomføring av rollespillet
	Aktiviteter	Gjennomføre rollespillet
Vurdering:		Oppgaver tilknyttet de ulike rollene Skriveoppgave om temaet

Læringsressurser: [From Fjords to Prairies 1862](#)

Kompetansemål:

- bruke varierte strategiar i språklæring, tekstskaping og kommunikasjon
- uttrykkje seg med flyt og samanheng med eit variert ordforråd og idiomatiske uttrykk tilpassa formål, mottakar og situasjon
- stille spørsmål og følgje opp innspel i samtalar om ulike emne tilpasse ulike formål, mottakarar og situasjonar
- bruke kjelder på ein kritisk og etterretteleg måte

Matematikk

Hva betyr temaet kulturarv i matematikk: Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringa. Kritisk tenking i matematikk omfatter kritisk vurdering av resonnement og argument og kan ruste elevane til å gjere egne val og ta stilling til viktige spørsmål i sitt eige liv og i samfunnet.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Brøkfunksjoner
	Aktiviteter	Vi jobber i GeoGebra Grunnbok 2.31- 2.36 Oppgavebok 2.126-131.
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Andregradsfunksjoner Ekstremalpunkter
	Aktiviteter	Vi jobber i GeoGebra Grunnbok oppgave 2.37-2.47 Oppgavebok 2.132-143
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Eksponensialfunksjoner Regresjonsanalyse
	Aktiviteter	Vi jobber i GeoGebra Grunnbok oppgave 2.48-2.62 Oppgavebok oppgave 2.144-2.154
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Vi repeterer og viser hva vi kan
	Aktiviteter	Repetisjon og kapitteiprøve
8	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Vinterferie
	Aktiviteter	Vinterferie
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Prosent, finne prosenten, vekstfaktor
	Aktiviteter	Grunnbok oppgave 3.1-3.14 Oppgavebok oppgave 3.101-3.113 Prosent og vekstfaktor på Kikora
10	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Avgifter, merverdiavgift og toll
	Aktiviteter	Grunnbok oppgave 3.15-3.24 Oppgavebok oppgave 3.114-3.121
11	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Vi lærer å bruke regneark Vi lærer om sparing
	Aktiviteter	Oppgaver i Kikora Grunnbok oppgave 3.25-3.28 Oppgavebok 3.122-3.125
Vurdering:		Kapitteiprøve i uke 7

Læringsressurser:

[Kikora](#)

[Campus Inkrement](#)

Kompetansemål:

- utforske og samanlikne eigenskapar ved ulike funksjonar ved å bruke digitale verktøy
- rekne ut stigingstalet til ein lineær funksjon og bruke det til å forklare omgrepa endring per eining og gjennomsnittsfart
- utforske samanhengen mellom konstant prosentvis endring, vekstfaktor og eksponentialfunksjonar
- bruke funksjonar i modellering og argumentere for framgangsmåtar og resultat
- modellere situasjonar knytte til reelle datasett, presentere resultata og argumentere for at modellane er gyldige

NATURFAG

Hva betyr temaet kulturarv i naturfag: det handler om hvordan kunnskap, holdninger og tradisjoner rundt helse er blitt utviklet over tid, og hvordan de påvirker valgene vi tar i dag.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Kjenne til immunforsvaret og vaksiner
	Aktiviteter	Solaris 10 s. 121-134
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Kjenne til immunforsvaret og vaksiner
	Aktiviteter	Lage en informasjonsvideo om en av vaksinene på barnevaksinasjonsprogrammet, bruk Learnlab, Creaza, iMovie eller annet videoredigeringsprogram
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Kjenne til graviditet, fosterutvikling og fødsel
	Aktiviteter	Solaris 10 s. 141-152
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Kjenne til seksuelt overførbare infeksjoner
	Aktiviteter	Solaris 10 s. 153-155 Helse Norge Klamydia , Herpes , Kjønnsvorter , HIV
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Abort, prøverør, surrogati
	Aktiviteter	Solaris 10 s. 156-159 Surrogati , Prøverør
10	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	Repetere og øve til prøve i kap 5 og 6
11	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Start kapittel 4 Stråling- overføring av energi og informasjon
	Aktiviteter	Solaris s.84-88
Vurdering:		Informasjonsvideo om barnevaksinasjonsprogrammet Prøve i kap 5 og 6

Læringsressurser:

Ulike artikler

Solaris 10

Kompetansemål:

- beskrive kroppens immunforsvar og hvordan vaksiner virker, og gjøre rede for hva vaksiner betyr for folkehelsen
- drøfte spørsmål knyttet til seksuell og reproduktiv helse

SAMFUNNSFAG

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- gjøre rede for våpenkappløpet og cubakrisen - reflektere over atomvåpnenes effekt på internasjonale konflikter
	Aktiviteter	Gjøre seg ferdig med den kalde krigen
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- Plassere viktige land i Midtøsten på kartet - Gi eksempler på at europeisk innblanding har ført til konflikter i Midtøsten - Forklare hvordan konflikten mellom Israel og palestinerne har røtter langt tilbake i historien
	Aktiviteter	Arena, kap. 6 Midtøsten - aunivers
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- Vite forskjellen mellom sex i porno og sex i det virkelige liv - Undersøke barns tilgang til og bruk av porno - Forstå hva seksuelle overgrep er
	Aktiviteter	- Sex vs porno, ungdoms perspektiver på porno - NRK-serie om når og hvordan sex blir til overgrep, hva er seksuelle overgrep?
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- Forklare hvorfor borgerkrigen i Syria utviklet seg til en stor internasjonal konflikt - Gjør rede for noen konsekvenser av konfliktene i Midtøsten
	Aktiviteter	Arena, kap. 6
8	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	VINTERFERIE
	Aktiviteter	
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- Forstå hva begrepene interessekonflikt, territorial konflikt og verdikonflikt betyr og hvordan disse begrepene kan brukes til å forstå moderne konflikter - Bli kjent med moderne konflikter
	Aktiviteter	Moderne konflikter
Vurdering:		Uke 4/5: Skriftlig prøve om den kalde krigen

Læringsressurser:

Arena kap. 5

[Skolen min](#)

Kompetansemål:

- gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene
- reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst
- utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur
- utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over korleis digital deltaking og samhandling påverkar forma på og innhaldet i samfunnsdebatten

KRLE

Hva betyr temaet kulturarv i KRLE: Kulturarv i KRLE handler om hvordan religioner og livssyn har formet tradisjoner, verdier og levemåter i samfunnet. Det gjelder både høytider, kunst, språk og normer vi har arvet fra tidligere generasjoner.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Islam: - Forklare hva muslimene tror på - Forklare hva de fem søylene er og hvordan de praktiseres - Beskrive hvordan troen kan påvirke hverdagslivet til en muslim
	Aktiviteter	2 Verdensreligionene – OneDrive Verdensreligionene-skolenmin Ikke spør om det: Islam
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Islam - Forklare hva muslimene tror på - Forklare hva de fem søylene er og hvordan de praktiseres - Beskrive hvordan troen kan påvirke hverdagslivet til en muslim
	Aktiviteter	2 Verdensreligionene – OneDrive Verdensreligionene-skolenmin
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Kjønnsroller i religion: - Vite om ulike syn på kjønn og kjønnsroller i verdensreligionene - Døfte hvordan religiøse tekster kan tolke kjønnsroller på ulike måter - kjenne til ulike problemstillinger knyttet til kjønn og religion
	Aktiviteter	A) Læringssti om kjønn og religion B) Læringssti om kjønn og religion
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Hinduismen - Forklare hva begrepene <i>dharma</i>, <i>karma</i>, <i>samsara</i> og <i>brahman</i> betyr, og hvordan de henger sammen i hinduismens syn på livet. - Gjøre rede for sentrale trekk ved hinduistisk tro, som mangfoldet av guder (f.eks. Vishnu, Shiva og Durga) og ideen om at alle gudene stammer fra én kraft. - Beskrive viktige religiøse praksiser og tradisjoner i hinduismen, som <i>puja</i>, <i>yoga</i>, <i>meditasjon</i>, <i>guruer</i> og <i>høytider</i> (Divali og Holi)
	Aktiviteter	2 Verdensreligionene – OneDrive Verdensreligionene-skolenmin
8	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Vinterferie
	Aktiviteter	
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Buddhismen: - Forklare sentrale begreper i buddhismen, som <i>karma</i>, <i>samsara</i>, <i>nirvana</i> og <i>de tre juveler</i>. - Gjøre rede for Buddha (Siddharta Gautama), de <i>fire edle sannheter</i> og <i>den åttedelte veien</i>. - Beskrive og sammenligne viktige praksiser og retninger i buddhismen, som <i>meditasjon</i>, <i>klosterliv</i>, <i>vesak</i>, <i>theravada</i> og <i>mahayana</i>.
	Aktiviteter	2 Verdensreligionene – OneDrive Verdensreligionene-skolenmin
Vurdering:		Skriftlig prøve og/eller fagsamtale uke 10. Muntlig aktivitet i uke 6 vektlegges også.

Læringsressurser: [2 Verdensreligionene – OneDrive](#), Horisonter , [Verdensreligionene-skolenmin](#)

Kompetansemål:

- bruke og drøfte fagbegreper om religioner og livssyn
- sammenligne og vurdere kritisk ulike kilder til kunnskap om religioner og livssyn
- gjøre rede for og reflektere over ulike syn på kjønn og seksualitet i kristendom og andre religioner og livssyn
- utforske og presentere religiøst mangfold og religiøse praksiser utenfor etablerte religionssamfunn

KROPPSØVING

Hva betyr temaet kulturarv i kroppsøving: I kroppsøving handler kulturarv om den rike tradisjonen av bevegelse, lek og idrett som vi har arvet fra tidligere generasjoner. Det handler ikke bare om å være i aktivitet, men om å forstå *hvorfor* vi gjør det vi gjør, og hvilken historie som ligger bak.

Læringsmål:

Overordnede mål finner du ved å trykke [her](#)

Husk at vi må booke andre rom på Idda gjennom Bookup på forhånd (senest dagen før).

Vurdering: Timevurdering, Egenvurdering(se skjema)

Uke	Aktiviteter klasse A, C, og D	Aktiviteter klasse B, E og F
	Lagspill Kompetansemål: 2, 6, 7, 12, 13	Dans, lek og bevegelse Kompetansemål: 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12
4	Ute/ Idda 1	Ute/ Idda 2
5	Ute/Idda 1	Ute/Idda 2
6	Ute/ Idda 1	Ute/ Idda 2
7	Ute/ Idda 1	Ute/ Idda 2
8	Vinterferie	

9	Ute/Idda 1	Ute/Idda 2
10	Ute/Idda 1	Ute/Idda 2
11	Ute/Idda 1	Ute/Idda 2

Egenvurderingsskjema temahefte 4

Navn: _____ Klasse: _____

I hvor stor grad:	Lav	Middels	Høy
• er jeg god til å lære meg, og følge aktivitetens regler?			
• er jeg med på å gjøre andre gode?			
• inkluderer jeg andre i aktiviteten?			
• utøver jeg fair-play?			
• har jeg øvd på ferdigheter og teknikk i aktiviteten?			
• har jeg utviklet ferdigheter og teknikk i aktiviteten			
• tar jeg til meg veiledning på en god måte?			
• har jeg positive holdninger til aktivitetene?			
• bidrar jeg til en positiv aktivitet? ○ rigge og rydde ○ følge beskjeder ○ komme raskt til avtalt møtested			
• har jeg god innsats og gjør mitt beste?			
• vet jeg hva som skal til for å forbedre meg i kroppsøving?			
• reflekterer jeg over hvordan kropp og selvbilde påvirker deltakelse i aktiviteter?			

MUSIKK

Hva betyr temaet menneskeverd i musikk: Menneskeverd i musikk handler om at alle mennesker har samme verdi og rett til å uttrykke seg gjennom den. Musikk kan gi en stemme til mennesker og fortelle historier om identitet og tilhørighet. I musikkfaget betyr menneskeverd at vi lytter til hverandres musikk med respekt, gir konstruktive tilbakemeldinger og aksepterer ulike uttrykk.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Forstå hva musikkproduksjon er og bli kjent med verktøyet
	Aktiviteter	• Lytte til ulike sjangre • Gjennomgang av programmet: spor, loops, tempo • Elevene lager en enkelt beat ved hjelp av loops
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lage en rytme som holder jevnt tempo og forstå hvordan tempo påvirker musikkens uttrykk.
	Aktiviteter	• Gjennomgang av trommelyder (kick, snare, hi-hat) og 4/4-takt • Elevene lager eget trommebeat • Tester ulike tempo og velger sjanger
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Forstå oppbyggingen av en låt. Elevene skal kunne strukturere musikken sin med tydelig start, midtdel og slutt.
	Aktiviteter	• Strukturere låten i deler • Kopiere/ endre deler for variasjon • Gjennomgang av låtstruktur
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Forlenge og forbedre musikken ved å justere lyd, volum og enkle effekter.
	Aktiviteter	Vi lytter til hverandres prosjekt og gir konstruktive tilbakemeldinger
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Videreutvikle og ferdigstille låt
	Aktiviteter	Selvstendig arbeid med låten
10	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Videreutvikle og ferdigstille låt
	Aktiviteter	Selvstendig arbeid med låten
11	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Ferdigstille låt
	Aktiviteter	Vi presenterer låten i grupper
Vurdering		Du skal produsere en egen musikkklåt ved hjelp av digitalt musikkprogram på PC. Låten skal ha tydelig rytme, inneholde flere musikalske elementer og ha en enkel struktur med start, midtdel og slutt. Arbeidet gjennomføres over flere uker, og elevene skal jobbe aktivt med å utforske lyder, gjøre musikalske valg og forbedre prosjektet underveis. Det som legges vekt på i vurderingen er: • Arbeidsprosess • Ferdig produkt • Refleksjon over eget arbeid

Læringsressurser:

GarageBand, BandLab

Kompetansemål:

- skape og programmere musikalske forløp ved å eksperimentere med lyd fra ulike kilder
- utforske og formidle musikalske opplevelser og erfaringer, og reflektere over bruk av musikalske virkemidler
- bruke relevante fagbegreper i skapende arbeid og i refleksjon over prosesser og resultater

Spansk

Hva betyr temaet kulturarv i spansk: at en lærer om kultur, tradisjoner og fakta om spansktalende land og kunne sammenligne med Norge.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	snakke om en dag i livet
	Aktiviteter	Fagsamtale/prøve om refleksive verb
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Kjenne til hvilke spansktalende land som finnes i Mellom-Amerika
	Aktiviteter	Finne informasjon om et selvvalgt land i Mellom-Amerika
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	lage manus og presentasjon om et selvvalgt spansktalende land i Mellom-Amerika
	Aktiviteter	Finne informasjon om et selvvalgt land i Mellom-Amerika og lage presentasjon
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	lage manus og presentasjon om et selvvalgt spansktalende land i Mellom-Amerika
	Aktiviteter	Finne informasjon om et selvvalgt land i Mellom-Amerika og lage presentasjon
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	presentere et selvvalgt spansktalende land i Mellom-Amerika
	Aktiviteter	Presentere et land i Mellom-Amerika
10	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	presentere et selvvalgt spansktalende land i Mellom-Amerika
	Aktiviteter	Presentere et land i Mellom-Amerika
11	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Si noe om hva jeg ønsker for egen framtid
	Aktiviteter	Kunne beskrive noen framtidsplaner
Vurdering:		Presentasjon av et selvvalgt land i Mellom-Amerika

Læringsressurser:

Gente 10

Vale 3

Kompetansemål:

- skrive enkle tekster om dagligliv og opplevelser som forteller, beskriver og informerer, med og uten hjelpemidler
- bruke enkle språklige strukturer, regler for uttale og rettskriving og språkets offisielle alfabet eller tegn for å kommunisere på en situasjonstilpasset måte
- utforske og beskrive levemåter, tradisjoner og geografi i områder der språket snakkes, og se sammenhenger med egen bakgrunn
- utforske og beskrive kunstneriske og kulturelle uttrykk fra området der språket snakkes, og gi uttrykk for egne opplevelser

Tysk

Hva betyr temaet *kulturarv* i tysk:

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Kunnskap om et samfunns språklige og kulturelle mangfold gir verdifull innsikt i egen og andres bakgrunn.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	- navn på ulike møbler og rom i en bolig - Vekselpreposisjonene på tysk og på norsk og kunne bruke dem i setninger. - Forstå hvordan vekselpreposisjonene virker i en setning
	Aktiviteter	Vi gjennomgår grammatikken til vekselpreposisjonene. Powerpoint blir lagt ut på Classroom. Det er også mulig å se videoer og gjøre oppgaver i arbeidsheftet, på skolenmin og Los geht's sitt nettsted.
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Forstå og bruke vekselpreposisjoner
	Aktiviteter	Vi fortsetter å øve på bruken av vekselpreposisjoner Vi repeterer ukedager og tidsuttrykk
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Lage en video med mobilen hvor jeg forteller om rommene i huset (oppgave i Los Geht's)
	Aktiviteter	Bruk mobilen og fortell hvilke rom dere har i huset og hva slags møbler som befinner seg der. Leveres i Classroom.
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	Prøve i vekselpreposisjonene + boligtyper, rom og møbler.
8		V I N T E R F E R I E
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	-konjunksjoner som innleder leddsetninger -bruke leddsetninger skriftlig og muntlig
	Aktiviteter	Student Patrik er tilbake! Vi øver på "Ich weiss, dass.". setninger og setninger med "weil". Nytt kapittel: BERLIN! Vi lærer å beskrive veien til ulike steder.
10	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	Vi øver på leddsetninger med "wenn", "ob" og "obwohl". BERLIN!
Vurdering:		Prøve i vekselpreposisjonene + lytteøvelser + skriving av tekst om egen bolig

Læringsressurser:

Los geht's tekstbok + nettressurs: <https://losgehts.fagbokforlaget.no/>
[Oppgaver til Dativpreposisjoner](#)

Oppgaver til vekselpreposisjoner

Powerpoint på Classroom: Vekselpreposisjoner

Skolenmin.cdu.no: -> Tysk -> 10.trinn ->Grammatikk: Preposisjoner

Kompetansemål:

- lytte til og forstå enkel og tydelig tale om personlige og dagligdagse emner
- delta i enkle samtaler i dagligdagse situasjoner om aktiviteter og kjente emner
- muntlig fortelle om dagligliv og opplevelser og uttrykke meninger, også spontant
- lese og forstå tilpassede og enklere autentiske tekster om personlige og dagligdagse emner
- skrive enkle tekster om dagligliv og opplevelser som forteller, beskriver og informerer, med og uten hjelpemidler

Engelsk fordypning

Hva betyr temaet kulturarv i engelsk fordypning:

I faget engelsk fordypning handler temaet kulturarv om å forstå hvordan det engelske språket og britiske tradisjoner har formet samfunn over hele verden gjennom historien. Ved å utforske kolonisering, migrasjon og møter mellom kulturer, får elevene innsikt i hvordan fortiden preger identitet, politikk og dagligliv i land som USA, Australia og New Zealand i dag. Gjennom dette tema et utvikler elevene en dypere forståelse for sammenhengen mellom språk, makt og kulturelt mangfold i den engelskspråklige verden.

Uke		
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Forklare drivkreftene bak britisk kolonisering og hvordan imperiet spredte det engelske språket. Introdusere selvvalgt fordypningsemne som skal leveres inn uke 9 og vurderes. Skal også presenteres i grupper.
	Aktiviteter	Bruk kart for å vise imperiets utbredelse ("The empire where the sun never sets"). Se klipp på Elevkanalen om den industrielle revolusjon som motor for kolonisering.
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Gjøre rede for hvorfor britiske nybyggere dro til Amerika og hovedtrekkene i dannelsen av USA.
	Aktiviteter	Les utdrag fra uavhengighetserklæringen. Lag en "fiktiv dagbok" fra en nybygger på vei over Atlanterhavet. Bruk A-Univers for kilder om Boston Tea Party.
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Beskrive Australias historie som straffekoloni og reflektere over møtet mellom briter og urfolk (Aborigines).
	Aktiviteter	Film/Dokumentar: Se klipp om "The First Fleet". Diskusjon: Hvordan preger den britiske arven Australia i dag (flagg, språk, cricket) kontra urfolkets rettigheter?
7	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Sammenligne koloniseringen av New Zealand med Australia, med fokus på avtaler mellom makt og urfolk (Maori).
	Aktiviteter	Sammenligning: Bruk venndiagram for å se på likheter og ulikheter mellom New Zealand og Australia. Se videoer av Haka som et symbol på overlevende kulturarv.
9	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Forklare hva Commonwealth er i dag og hvorfor engelsk har blitt et verdensspråk.
	Aktiviteter	Case-studie: Elevene velger ett Commonwealth-land (f.eks. India, Sør-Afrika eller Jamaica) og finner ut hvordan britisk kultur fortsatt er synlig der.
10	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	Presentere sammenhengen mellom kolonisering og moderne kulturarv i et selvvalgt land.
	Aktiviteter	Muntlig presentasjon/Podkast: Elevene lager en kort presentasjon eller "radioreportasje" om hvordan historien har formet kulturen i et engelskspråklig land. Eller en skriftlig innlevering. Til vurdering.
Vurdering:		Se aktiviteter i uke 10.

Læringsressurser: A-Univers, Elevkanalen og andre digitale ressurser.

Kompetansemål:

Utforske og reflektere over mangfold og samfunnsforhold i den engelskspråklige verden basert på historiske prosesser.

Lese, diskutere og presentere innhold i selvvalgte tekster og ulike typer medier.

Bruke ulike strategier i egen språklæring og vurdere egen fremgang.

Formidle kunnskap om et selvvalgt fordypningsemne.

ARBEIDSLIVSFAG

Hva betyr temaet i arbeidslivsfag:

Uke		
1	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
2	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
3	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
4	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
5	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
6	Læringsmål <i>Jeg skal kunne:</i>	
	Aktiviteter	
Vurdering:		

Læringsressurser:

Kompetansemål:

Planleggeren

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
4					
5					
6					
7					
9					
10					
11					

Timeplaner

10A						10B							
		Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag			Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
08.30-09.30	1	KRØ	MATTE	SAMF.	KRLE	TILVALG	08.30-09.30	1	NORSK	KRØ	UTV.	MATTE	TILVALG
09.40-10.40	2	NORSK	NATUR	ENG.	NORSK	SAMF.	09.40-10.40	2	NATUR	KRLE	MATTE	KRLE	MUSIKK
11.20-12.20	3	KRLE	NORSK	MATTE	MUSIKK	ENG.	11.20-12.20	3	KRØ	MATTE	SAMF	ENG.	NATUR
12.30-13.30	4	TILVALG	KRØ	UTV.	NATUR	NORSK	12.30-13.30	4	TILVALG	ENG.	NORSK	NORSK	SAMF
13.40-14.40	5		MATTE		VALG.		13.40-14.40	5		NORSK		VALG.	
14.40-15.10	6		UTV.		VALG.		14.40-15.10	6		UTV.		VALG.	
10C						10D							
		Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag			Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
08.30-09.30	1	NORSK	NORSK	SAMF.	KRØ	TILVALG	08.30-09.30	1	KRLE	KRØ	ENG.	Matte	TILVALG
09.40-10.40	2	MATTE	MATTE	MATTE	NORSK	KRØ	09.40-10.40	2	NORSK	MUSIKK	UTV.	ENG	KRLE
11.20-12.20	3	KRLE	ENG.	UTV.	SAMF.	KRLE	11.20-12.20	3	KRØ	NATUR	NORSK	NORSK	SAMF.
12.30-13.30	4	TILVALG	MUSIKK	NORSK	ENG.	NAT	12.30-13.30	4	TILVALG	NORSK	MATTE	NATUR	MATTE
13.40-14.40	5		NATUR		VALG		13.40-14.40	5		SAMF.		VALGFAG	
14.40-15.10	6		UTV.		VALG		14.40-15.10	6		UTV.		VALGFAG	
10E						10F							
		Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag			Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
08.30-09.30	1	KRØ	ENG.	NORSK	ENG.	TILVALG	08.30-09.30	1	NORSK	NATUR	SAMF.	KRØ	TILVALG
09.40-10.40	2	MATTE	NATUR	NORSK	MUSIKK	MATTE	09.40-10.40	2	ENG.	KRLE	NORSK	SAMF.	KRØ
11.20-12.20	3	KRLE	SAMF.	MATTE	NATUR	UTV.	11.20-12.20	3	KRLE	MATTE	ENG.	NATUR	MATTE
12.30-13.30	4	TILVALG	KRØ	KRLE	SAMF.	NORSK	12.30-13.30	4	TILVALG	NORSK	MUSIKK	MATTE	UTV.
13.40-14.40	5		NORSK		VALGFAG		13.40-14.40	5		NORSK		VALGFAG	
14.40-15.10	6		UTV.		VALGFAG		14.40-15.10	6		UTV.		VALGFAG	